

NADAR: KDYŽ JSEM BYL FOTOGRAFEM

Další kniha v edici *Rozhraní* Nakladatelství AMU, která právě vychází, je fotografická autobiografie Félixě Tournachona alias Nadara (1820–1910). Jedná se o sérii vyprávění, v nichž tento slavný fotograf, romanopisec, karikaturista a aviatik zachytil svůj neobyčejný život – první aerostatické fotografie pořízené z balonu nebo prozkoumávání pařížského podzemí, zkazky o osobnostech, které fotografoval, a o umělcích, s nimiž se setkával. Jeho živý a humorný styl, připomínající sloh bulvární žurnalistiky, upomíná na dobu, kdy sám Nadar přispíval do časopisů *Charivari* a *Revue comique*.

Kniha *Když jsem byl fotografem* je jedna z řady memoárových knih, jejichž psaní se Nadar věnoval od konce 19. století systematicky ve snaze vytvořit ucelený literární obraz svého života a doby. Autobiografii *Když jsem byl fotografem* uspořádal kolem roku 1900 a začlenil do ní i některé již dříve publikované texty. Zachytil v ní dobu, kdy se fotografie stala výraznou součástí a hybnou silou modernizace.

Nadar nemá malých cílů a s notnou dávkou lokálního patriotismu, současně do značné míry oprávněně, považuje svůj příběh obyvatele hlavního města 19. století za určující pro vývoj moderního světa vůbec. Když byl fotografem, Západ se změnil k nepoznání: „Celý nový svět se probouzí, tápe, třeští a vzpíná se v ohromném úsilí, i když přesně neví, kam kráčí; svět je znovu a znovu zpochybňován. Paříž, srdce a mozek všeho, je v pohybu“ (s. 190). Kniha se poněkud překvapivě věnuje fotografii jako takové pomálu, rozhodně méně, než by vzhledem k Nadarovým zásluhám i zkušenostem mohla. O to naléhavěji však zdůrazňuje podíl fotografie na této hluboké a rozsáhlé sociální transformaci. (...) Nadarovy historky popisují krok za krokem tuto mohutnou expanzi zorného pole: politickou i ekonomickou moc veřejně distribuovaného obrazu, schopnost fotografie vytvářet identitu, identifikovat a posílit či poničit sociální status, zviditelnění nepatrných biologických a fyzikálních procesů, vidění na dálku a přenos obrazu, vojenské a průmyslové využití technických obrazů, záznamy z ptačí perspektivy i pařížského podzemí. píše v průvodní studii ke knize editor Tomáš Dvořák.

Félix Tournachon alias Nadar se narodil v roce 1820 v Paříži v rodině nakladatele. Poté, co předčasně opustil studium medicíny, přispíval do pařížských žurnálů jako spisovatel a karikaturista. V roce 1853 otevřel v Paříži fotografický ateliér, kde fotografoval přední osobnosti své doby. Z ateliéru se brzy stalo módní místo setkávání. Nadar byl přitom nejen výjimečným portrétistou, ale i velmi úspěšným podnikatelem a marketérem a velmi dbal na péči o své společenské postavení. Jméno „Nadar“ bylo součástí jeho budování vlastní osobnosti a současně obchodní značkou. Fotografii brzy propojil se svou vášní pro vzduchoplavbu a stal se nejen průkopníkem létání, ale i letecké fotografie. Byl také prvním, kdo fotografoval v pařížském podzemí za využití umělého osvětlení. V roce 1874 ve svém ateliéru uspořádal vůbec první výstavu impresionistického hnutí.

V edici *Rozhraní*, která se zabývá fotografií jako hraničním fenoménem, dosud vyšly dvě knihy – vůbec první vydání nového historiografického díla Geoffreyho Batchena s názvem *Obraz a diseminace: Za novou historií pro fotografii* a kolektivní monografie *Fotografie, socha, objekt*.

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: www.namu.cz

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si o recenzní výtisk.

[Eva Zavřelová / eva.zavrelova@amu.cz](mailto:eva.zavrelova@amu.cz)

